

TEISĖS NAUJIENOS

2005 m.
spalio mėn.

"Teisės naujienos" - tai advokatų kontoros **Saladžius ir partneriai** leidinys kuriame apžvelgiamos Lietuvos bei Europos Sąjungos teisės aktų naujienos, susijusios su juridinių asmenų veikla.

Šiame numeryje aptariame patvirtintą tvarką dėl ne ES valstybių narių draudimo įmonių privalomojo draudimo veiklos vykdymo Lietuvoje, naują verslo apskaitos standartą dėl tarpinės finansinės atskaitomybės, patvirtintus nacionalinį euro įvedimo planą ir Lietuvos visuomenės informavimo ir komunikacijos strategiją, patvirtintas valstybinės žemės ir privačios žemės ar kitų nekilnojamųjų daiktų mainų sutarties sudarymo taisykles, užregistruotą įstatymo projektą dėl sankcijų už statybos taisyklių pažeidimus bei informuojame apie paskelbtus teisės aktus.

LIETUVOS TEISĖS NAUJENOS

1. Patvirtinta tvarka dėl ne ES valstybių narių draudimo įmonių privalomojo draudimo veiklos vykdymo Lietuvoje

2005 m. rugsėjo 20 d. Lietuvos Respublikos Draudimo priežiūros komisija patvirtino tvarką, kuria vadovaujantis Lietuvos Respublikoje suteikiama teisė užsienio valstybių draudimo įmonėms vykdyti privalomojo draudimo veiklą tuo atveju, kai toje užsienio valstybėje nepripažįstama draudimo apsauga, suteikta Lietuvos Respublikoje įsteigtos draudimo įmonės, užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, arba kitos ES valstybės narės draudimo įmonės filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje.

Draudimo priežiūros komisijos patvirtinta tvarka numato, kad užsienio valstybės draudimo įmonės, teikiančios užsienio valstybėse galiojančią privalomojo draudimo apsaugą, privalo veikti Lietuvos Respublikoje per tarpininkus.

Siekdamos pasinaudoti teise teikti privalomojo draudimo paslaugas Lietuvos Respublikoje užsienio įmonės turi pateikti Draudimo priežiūros komisijai prašymą; asmenų, turinčių teisę vykdyti draudimo tarpininkų veiklą, sutikimą kad užsienio valstybės draudimo įmonė naudotųsi jų paslaugomis, dokumentus, pagrindžiančius, kad užsienio valstybėje nepripažįstama ES valstybėse narėse suteikta draudimo apsauga, dokumentus, įrodančius draudimo įmonės licencijavimo ir registravimo užsienio valstybėje, faktą, ir kt.

Draudimo priežiūros komisija per tris mėnesius įvertina pateiktus dokumentus ir raštu informuoja prašymą pateikusia įmonę apie teisę vykdyti draudimo veiklą Lietuvos Respublikoje suteikimą arba nesuteikimą.

Draudimo priežiūros komisijos patvirtinta tvarka numato, kad teisė vykdyti draudimo veiklą Lietuvos Respublikoje suteikiama tik tuo atveju jeigu:

- ES valstybėse narėse suteikta draudimo apsauga nepripažįstama užsienio valstybėje;
- užsienio valstybės draudimo įmonė turi teisę vykdyti užsienio valstybėje galiojančią privalomąjį draudimą;
- užsienio valstybės draudimo įmonė sudarys pavidimo sutartis dėl privalomojo draudimo vykdymo su draudimo tarpininko paslaugas turinčiais teisę teikti asmenimis Lietuvos Respublikoje;
- užsienio valstybės draudimo įmonės finansinė padėtis atitinka tos valstybės teisės aktų reikalavimus;
- užsienio valstybės draudimo įmonė nėra išregistruota, likviduojama, pertvarkoma ir jai nėra pradėta bankroto procedūra, jai netaikomos kitos poveikio priemonės.

2005 m. rugsėjo 20 d. Lietuvos Respublikos Draudimo priežiūros komisijos nutarimas Nr. N-117 "Dėl teisės vykdyti draudimo veiklą Lietuvos Respublikoje suteikimo, kai dėl užsienio valstybėje galiojančio privalomojo draudimo nepripažįstama draudimo įmonės, užsienio valstybės draudimo įmonės filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonės filialo, įsteigto Lietuvos Respublikoje, draudimo apsauga, tvarkos patvirtinimo" (skelbta: VŽ, 2005, Nr. 114 - 4194).

2. Naujas verslo apskaitos standartas dėl tarpinės finansinės atskaitomybės

2005 m. rugsėjo 30 d. įsigaliojęs 29 - asis verslo apskaitos standartas dėl tarpinės finansinės atskaitomybės nustato tarpinės finansinės atskaitomybės sudarymo tvarką ir minimalius informacijos atskleidimo reikalavimus. Pagal šį verslo apskaitos standartą tarpinę finansinę atskaitomybę turi sudaryti įmonės, kurios teisės aktų nustatyta tvarka arba savo nuožiūra nusprendžia ją sudaryti.

Tarpinė finansinė atskaitomybė - tai įmonės finansinė atskaitomybė už laikotarpį trumpesnį nei įmonės finansiniai metai.

TEISĖS NAUJIENOS

2005 m.
spalio mėn.

Jos tikslas - suteikti tikrą ir teisingą informaciją apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus (jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą). Ši finansinė atskaitomybė rengiama pagal tą pačią apskaitos politiką, kaip ir metinė finansinė atskaitomybė, tačiau jos aiškinamajame rašte, lyginant su metinės finansinės atskaitomybės aiškinamuoju raštu, gali būti pateikta mažiau informacijos, kuri atrenkama vadovaujantis reikšmingumo principu.

Pažymėtina, kad šis verslo apskaitos standartas turi būti taikomas sudarant 2006 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidėsiančių atskaitinių laikotarpių tarpinę finansinę atskaitomybę.

2005 m. rugsėjo 23 d. Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos Apskaitos instituto direktoriaus įsakymas Nr. VAS-6 "Dėl 29-ojo verslo apskaitos standarto "Tarpinė finansinė atskaitomybė" tvirtinimo" (skelbta: VŽ, 2005, Nr. 116 - 4124).

3. Patvirtintas nacionalinis euro įvedimo planas ir Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategija

2005 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino nacionalinį euro įvedimo planą ir Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategiją. Nacionalinis euro įvedimo planas nustato pagrindinius euro įvedimo (lito pakeitimo euru) elementus, laikotarpius ir tvarką. Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategijos tikslas - padėti visuomenei pasirengti euro įvedimui.

Planas numato, kad euro įvedimo diena - 2007 m. sausio 1 d. Nuo šios dienos euras taps vienintele atsiskaitymo valiuta, išskyrus apibrėžtą 15 dienų dviejų valiutų apyvartos laikotarpį, kurio metu atsiskaityti galima bus ir eurai, ir litais. Planuojama, kad komerciniai bankai keis litus į eurus nemokamai 60 dienų po euro įvedimo dienos, o Lietuvos bankas - neribotą laiką. Kainas eurai ir litais bus privaloma nurodyti ne trumpiau kaip 60 kalendorinių dienų iki ir po euro įvedimo dienos. Eurai ir litais taip pat bus nurodomos pensijos, darbo užmokeskis, kitos išmokos.

Pažymėtina, kad įvedus eurą įmonių akcijų nominalios vertės turės būti išreikštos sveikų eurų centų tikslumu, todėl visos Lietuvos įmonės dėl euro įvedimo turės sušaukti akcininkų susirinkimus, kuriuose būtų priimti sprendimai dėl akcijų nominalios vertės keitimo. Jei įmonės akcininkų susirinkimas nepriims sprendimo dėl vertybinių popierių nominaliosios vertės pakeitimo, akcijų nominali vertė bus perskaičiuojama apvalinant į mažesnę pusę, o dėl to susidaręs skirtumas bus pervedamas į bendrovės rezervą.

Taip pat, atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2007 m. sausio 1 d. įmonių apskaita turės būti tvarkoma eurai. Finansinė atskaitomybė už 2006 metus bus rengiama litais.

2005 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1050 "Dėl nacionalinio euro įvedimo plano ir Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategijos patvirtinimo" (skelbta: VŽ, 2005, Nr. 117-4235).

4. Patvirtintos valstybinės ir privačios žemės ar kitų nekilnojamojų daiktų mainų sutarties sudarymo taisyklės

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2005 m. rugsėjo 16 d. patvirtino valstybinės žemės ir privačios žemės ar kito nekilnojamo daikto mainų sutarties sudarymo taisykles. Taisyklės numato, kad laisva valstybinio žemės fondo žemė gali būti mainoma į fiziniams, juridiniams asmenims ar kitoms organizacijoms nuosavybės teise priklausančią žemę ar kitą nekilnojamojį turtą, jeigu šių objektų reikia visuomenės poreikiams arba valstybės funkcijų vykdymui. Mainomų objektų vertė negali skirtis daugiau kaip 5 procentais.

Mainų sutarties sudarymo iniciatyva priklauso apskrities viršininkui. Dėl laisvos valstybinės žemės fondo žemės mainymo apskrities viršininkas kreipiasi į žemės sklypo, jo dalies ar kito nekilnojamojo daikto savininką su pasiūlymu sudaryti mainų sutartį kartu nurodydamas kokiems poreikiams reikalingas privatus asmens turimas objektas. Pasiūlyme taip pat nurodoma siūlomo mainyti žemės sklypo vertė bei informacija apie laisvos valstybinės žemės fondo teritorijas, kuriose gali būti projektuojamas lygiavertis sklypas. Mainomų žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys, naudojimo būdai ar pobūdžiai gali skirtis. Mieste esantys privačios žemės sklypai gali būti mainomi į tame pačiame mieste, tos pačios apskrities kitame mieste ar kaimo vietovėje esančius valstybinės žemės sklypus. Tačiau, laisvos valstybinės žemės sklypai esantys Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Marijampolės, Druskininkų, Palangos ir Birštono miestuose gali būti mainomi tik į šiuose miestuose esančius privačios žemės sklypus, sklypo dalis ar kitą nekilnojamojį daiktą.

Sutikęs su apskrities viršininko pasiūlymu sudaryti mainų sutartį, privataus turto savininkas apie tai informuoja apskrities viršininką ir nurodo kurį iš apskrities viršininko pasiūlytų žemės sklypų jis pasirenka arba nurodo laisvos pasiūlytos žemės teritoriją, kurioje jis pageidauja suformuoti naują sklypą.

Apskrities viršininkas, gavęs sutikimą sudaryti mainų sutartį, užsako objektų įvertinimą, ir, jeigu siūlomų mainyti objektų vertė nesiskiria daugiau nei 5 procentais, rengiama ir

TEISĖS NAUJIENOS

2005 m.
spalio mėn.

pasirašoma mainų sutartis. Per tris dienas po mainų sutarties sudarymo pasirašomas turto perdavimo-priėmimo aktas.

Privačiam asmeniui atsisakius mainyti nekilnojamąjį turimą apskrities viršininio pasiūlytomis sąlygomis, sprendžiamas klausimas dėl turto paėmimo visuomenės poreikiams žemės įstatymo nustatyta tvarka, arba teisių į nekilnojamąjį turimą įsigijimo, pirkimo ar nuomos.

2005 m. rugsėjo 16 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1026 "Dėl valstybinės žemės ir privačios žemės ar kito nekilnojamojo daikto mainų sutarties sudarymo taisyklių patvirtinimo" (skelbta: VŽ, 2005, Nr. 113 - 4124).

5. Užregistruotas įstatymo projektas dėl sankcijų už statybos taisyklių pažeidimus sugriežtinimo

LR Civilinio kodekso 4.103 straipsnis reglamentuoja statybos techninių dokumentų pažeidimo teises pasekmes. Šiuo metu galiojanti įstatymo redakcija numato galimybę įteisinti savavališkai pradėtas statybas vėliau, teismui priėmus sprendimą įpareigoti statytoją per nustatytą laikotarpį gauti statybos leidimą. Seimui pateiktu įstatymo projektu siekiama panaikinti galimybę įteisinti savavališkas statybas, užkirsti joms kelią bei užtikrinti statybos proceso ir statinių kokybės kontrolę.

Projektas numato tokias teises savavališkų statybų pasekmes diferencijuojant jas pagal neteisėtos statybos pobūdį:

- jei statinys statomas ar pastatytas savavališkai ar pažeidžiant esminius statinio projekto sprendinius, toks statinys teismo sprendimu turi būti nugriautas;
- jei statant statinį pažeidžiami kiti, ne esminiai, statinio projekto sprendiniai teismas gali įpareigoti statytoją įstatymų numatyta tvarka padaryti reikiamus statinio projekto pakeitimus ar pašalinti trūkumus, susijusius su projektine dokumentacija arba įpareigoti statytoją per teismo nustatytą terminą reikiamai pertvarkyti statinį.

LR Civilinio kodekso 4.103 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (Užregistruota: 2005 m. rugsėjo 8 d. parengė: Aplinkos ministerija, 2005 m. rugsėjo 8 d. pateikė: Lietuvos Respublikos Vyriausybė).

Paskelbti teisės aktai:

2005 m. rugsėjo 22 d. Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių komisijos nutarimas Nr. 1K-23 "Dėl Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių komisijos 2002 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 10 "Dėl Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių komisijos 1997 m. sausio 31 d. nutarimo Nr. 2 "Dėl informavimo apie akcijų paketų įsigijimą taisyklių" pakeitimo" (skelbta: VŽ, 2005, Nr. 116 - 4223).

2005 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1049 "Dėl nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių patvirtinimo" (skelbta: VŽ, 2005, Nr. 117-4234).

2005 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-744 "Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. V-180 "Dėl ūkinės komercinės veiklos rūšių, kuriomis versdamiesi fiziniai ir juridiniai asmenys privalo turėti leidimą-higienos pasą, sąrašo bei leidimo-higienos paso išdavimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo" (skelbta: VŽ 2005, Nr. 117 - 4251).

KITOS NAUJENOS

Lietuvos Advokatų taryba paskyrė Joną Saladžių Lietuvos Advokatų tarybos Advokatų drausmės komiteto nariu. Advokatų drausmės komitetas stebi advokatų profesinę veiklą ir jos atitikimą Advokatų profesinės etikos kodeksui.

Lietuvos Respublikos Teisingumo ministras paskyrė Joną Saladžių Advokatų kvalifikacinio egzamino komisijos nariu.

The European Lawyer, žinomas žurnalas apžvelgiantis Europos teisės aplinką ir teisinius įvykius, citavo Advokatų kontoros Saladžius ir partneriai Vadovaujantį partnerį Joną Saladžių apie "įsisteigimo laisvės" principus, įtakojančius investicijas į Lietuvą: (...) Mes skatiname savo klientus pasinaudoti keturių laisvių teikiama privalumais ir galimybe integruotis į didesnę prekybos ir investicijų rinką. Šis straipsnis taip pat išskyrė Advokatų kontorą Saladžius ir partneriai kaip vieną pagrindinių Lietuvos advokatų kontorų, pabrėždamas jos kompetenciją ir greitą augimą. *The European Lawyer*, liepa/rugpjūtis 2005, 50 leidinys, 55-62 puslapiai.

Daugiau naujienų galite rasti mūsų interneto svetainėje: www.splegal.lt